

причина-та, отъ коуж-то зависи съществуваніе-то на вещи-ты.

Наистинж, нѣкой-пхть за основаніе зимае и самж-тж причинж, кога-то си прѣдставляваме въ съзнаніе-то едно явленіе такъво или онакъво, по това, че то е станж-ло отъ тжж или другж причинж.

Нъ това не всякога става: Чясто мы зимае за основаніе на нѣкое прѣдставленіе това, кое-то никакъ нѣма да ся относи като причина камъ прѣдставляемый прѣдмѣтъ или ся относи, камъ него не като причина, а като дѣйствиѣ. Така въ прѣдставеный горѣ прѣдмѣтъ, за основаніе, по кое-то припознавамъ „птицы-ты врькаты, служи наблюденіе-то ми надъ птицы-ты, кое-то не ся относи камъ врьченіе-то, като причина камъ дѣйствиѣ, зачто-то птицы-ты врьчатъ не отъ това зачто-то азъ ги глдамъ да врьчатъ. Въ слѣдующый примѣръ „слънце-то свѣти по това, че прѣдмѣти-ти еж освѣтени отъ него“ — за основаніе на прѣдставленіе-то за слънечнж-тж свѣтлнж земено е освѣтленіе-то на прѣдмѣты-ты т. е. дѣйствиѣ-то, кое-то ся относи камъ свѣтлнж-тж на слънце-то, като камъ свож причинж.

§. 47.

Безъ основаніе наше-то мысленіе неможе да на-гласи отъ себе опрѣдѣлены мысли, слѣдовательно по-трѣбность за основаніе истичя отъ естество-то на мыслящж-тж душж, коя-то тегли да прави точны и вѣрны мысли за прѣдмѣты-ты, и съставлява *четвер-тый основенъ законъ за мысленіе*, или *законъ за до-статочно основаніе* (*principium rationis sufficientis*); тоя законъ ся изричя въ слѣдующый образъ: „утвържденіе-то и отрицаніе-то трѣбува да си имжтъ основж-тж“ или „ничто незаключаявай безъ *достаточно основаніе*“.

Изясненіе: Законъ-тъ за *достаточно основаніе*